

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 09-12-810/22-12790/2

Podgorica, 26.05.2022. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
-n/r ministru, gospodinu Vladimiru Jokoviću-

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom Predloga uredbe o izmjeni uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga tehničkog sporazuma i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da sprovođenje predloženih izmjena neće zahtijevati izdvajanje dodatnih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

S poštovanjem,

MINISTAR

Mar Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
NAZIV PROPISA	Uredbu o izmjeni uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Donošenje ove uredbe predlaže se radi obezbjeđenja sprovođenja Zakona o bezbjednosti hrane i potpuno usaglašavanje sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti vrsta i količina aditiva koji se mogu koristiti u hrani.
- Donošenjem Uredbe o izmjeni i dopuni uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani vrši se dodatno usaglašavanje sa EU propisima donijetim u periodu od donošenja posljednje izmjene Uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani godine ("Službeni list CG", br. 69/19) do danas, transpozicijom odredbi sledećih Regulativa EK: **Regulativa (EU) br. 2019/21676** od 7. oktobra o ispravci određenih jezičkih verzija Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća o prehrambenim aditivima; **Regulativa (EU) br. 2020/268** od 26. februara 2020. godine o izmjeni Priloga III. Regulative (EZ) br. 1333/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu upotrebe sorbinske kiseline (E 200) u tečnim smjesama boja za ukrasno bojenje ljuski jaja; **Regulativa (EU) br. 2020/279** od 27. februara 2020. godine o izmjeni Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 u pogledu upotrebe hemiceluloze iz soje (E 426); **Regulativa (EU) br. 2020/351** od 28. februara 2020. godine o izmjeni Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 u pogledu upotrebe limunske kiseline (E 330) u kakau i čokoladnim proizvodima; **Regulativa (EU) br. 2020/355** od 26. februara 2020. godine o izmjeni Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 u pogledu upotrebe poliglicerol poliricinoleata (E 476) u tečnim emulzijama biljnog ulja; **Regulativa (EU) br. 2020/356** od 4. aprila 2020. godine o izmjeni Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 u pogledu upotrebe polisorbata (E 432–436) u gaziranim pićima; **Regulativa (EU) br. 2020/771** od 11. juna 2020. godine izmjeni priloga II. i III. Regulative (EZ) br. 1333/2008 i Priloga Regulative Komisije (EU) br. 231/2012 u pogledu upotrebe prehrambenog aditiva Annatto, Bixin, Norbixin (E160b); **Regulativa (EU) br. 2020/1419** od 7. oktobra 2020. godine o izmjeni Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 u pogledu upotrebe askorbinske kiseline (E 300) i limunske kiseline (E 330) na bijelom povrću namijenjenom daljoj preradi; **Regulativa (EU) br. 2020/1819** od 2. decembra 2020. godine o izmjeni Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 u pogledu upotrebe boja u zamjenskim proizvodima od lososa; **Regulativa (EU) br. 2021/1156** od 13. jula 2021. godine o izmjeni Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 i Priloga Regulative Komisije (EU) br. 231/2012 u pogledu steviol glikozida (E 960) i rebaudiozida M proizvedenih enzimskom modifikacijom steviol glikozida iz stevije; **Regulativa (EU) br. 2021/1175** od 16. jula 2021. godine o izmjeni Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 u pogledu upotrebe poliola u određenim slatkišima smanjene energetske vrijednosti; **Regulativa (EU) br. 2022/63** od 14. januara 2022. godine o izmjeni priloga II. i III. Regulative (EZ) br. 1333/2008 u pogledu titanijum dioksida (E 171) kao prehrambenog aditiva; **Regulativa (EU) br. 2022/141** od 21. januara 2022. o izmjeni Priloga II. Regulative (EZ) br. 1333/2008 u pogledu upotrebe natrijum karbonata (E 500) i kalijem karbonata (E 501) u neprerađenim glavonošcima.
- Odsustvo normi ili razlikovanje normi u nacionalnim propisima sa normama utvrđenim EU predstavljalo bi problem za subjekte koji uvoze hranu porijeklom iz zemalja u EU (usaglašenu sa EU zahtjevima u oblasti aditiva).
- Koji su subjekti oštećeni bi bili subjekti u poslovanju hranom koji uvoze hranu iz zemalja Evropske Unije jer se može desiti da se, nakon laboratorijske provjere pošiljke hrane ili pošiljke aditiva za hranu ocijene da ne odgovaraju i proglase nebezbednim za ishranu ljudi.

jer se ocjena vrši na osnovu važeće nacionalne Uredbe koja je na snazi a pošiljka je u stvari potpuno usaglašena sa EU zahtjevima.

- Nastao bi problem tj. vraćanje i zabrana uvoza pošiljki hrane koja sadrži aditive ili pošiljki aditiva namijenjenih za upotrebu u hrane zbog razlike u zahtjevima utvrđenim propisom na snazi propisima EU kojima je uređena ova oblast.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Donošenje ove uredbe predlaže se radi obezbjeđenja efikasnog sprovođenja Zakona o bezbjednosti hrane i usaglašavanja sa pravnom tekovinom EU u oblasti aditiva.
- Usklađenost sa obavezom kontinuiranog usaglašavanja sa EU legislativom utvrđenom Strategijom za transpoziciju i implementaciju EU propisa u Poglavlju 12 –bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika PPCG 2021-2023.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasnite preferiranu opciju?**

- Jedina opcija za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema je donošenje Uredbe o izmjeni uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani;
- Vršiti se dodatno usaglašavanje sa EU propisima donijetim u periodu od donošenja posljednje izmjene i dopune Uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani 2019.godine, i na ovaj način će se spriječiti mogućnost da subjekti koji uvoze hranu porijeklom iz zemalja u EU (usaglašenu sa EU zahtjevima u oblasti aditiva) budu oštećeni pri donošenju odluke o stavljanju na tržište hrane iz uvoza zbog razlika u nacionalnim i EU propisima u ovoj oblasti.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Ovom uredbom se stvaraju uslovi za stavljanje na tržište prvenstveno bezbjedne hrane i stvaranje uslova za fer i slobodnu trgovinu hranom. Ne postoji negativan uticaj direktan ili indirektan primjenom ovog propisa. Usaglašenost propisa sa EU legislativom može stvoriti samo pozitivne posledice u oblasti proizvodnje i trgovine hranom životinjskog i neživotinjskog porijekla. Negativnih posledica nema.
- Primjenom ovog propisa ne nastaju troškovi za građane i privredu.
- Nema troškova ali su pozitivni efekti ogledaju u nesmetanom uvozu i snabdjevenosti tržišta aditivima i kontrolom hrane sa aditivima u skladu sa standardima EU. Na ovaj način će se stvoriti pravni osnov, tj propisani zahtjevi za upotrebu aditiva u određenim kategorijama hrane, tako da subjekti koji uvoze tj. stavljaju na tržište hranu sa aditivima ili aditive za hranu iz zemalja EU neće biti u situaciji da zbog neusaglašenosti propisa moraju vratiti robu jer bi se procijenilo da određena kategorija hrane nije usaglašena sa zahtjevima iz ove uredbe.
- Stvaraju se uslovi za fer i slobodnu trgovinu hranom. Sa druge strane, kroz nadzor nad primjenom uredbe, štitiće se prava, zdravlje i bezbjednost potrošača
- Podržava se tržišna konkurencija na način da se širi nabavno tržište za uvoz aditiva koji ispunjavaju EU standarde a donošenjem ovog propisa i nacionalne standarde.

Neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera. Zapravo, ukloniće biznis barijere usaglašavanjem sa EU. ✓

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Objasnite.**

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problem u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **-Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

- Za implementaciju ove uredbe nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
- Za implementaciju ove uredbe nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore
- Implementacijom ove uredbe ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Implementacijom ove uredbe ostvariće se mali prihod za budžet Crne Gore od naknada za pregled pošiljki hrane i aditiva iz uvoza.
- Prihod zavisi od broja uvezenih pošiljki tokom godine pa nije moguće predvidjeti broj pošiljku i količinu aditiva koja će se uvesti tj. iznos Prihoda.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza podrške i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

- Nije korišćena eksterna ekspertiza podrške.
- Ovom uredbom se mijenjaju opisni i količinski zahtjevi za različite vrste aditiva i način UPOTREBE u određenoj vrsti hrane i ne postoje opravdani stručni razlozi za sprovođenje konsultacija (javnih ili ciljanih). Naučni odbori i druga stručna tijela Evropske agencije za procjenu rizika (EFSA) iniciraju prema EK, izmjene ranije utvrđenih zahtjeva za aditive koji se mogu koristiti u hrani ili uvode novi zahtjevi i novi aditivi. Crna Gora je dužna da sve izmjene, u skladu sa obavezom u procesu pridruživanja i pomenutom strategijom pravovremeno, odmah po donošenju i stupanju na snagu na nivou Evropske Unije transponuje u nacionalni propis.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa kako bi se isunili ciljevi?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoring i evaluacije primjene propisa?**

- Nema prepreka za implementaciju propisa.
- Tokom primjene propisa organizovaće se, prema potrebi i zahtjevima subjekata (edukativne radionice, sastanci i dr.) od strane Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. Dodatno inspektori će tokom nadzora upoznavati subjekte, uvoznike i proizvođače hrane o novim zahtjevima u odnosu na aditive i njihovu primjenu.
- Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove će vršiti monitoring i evaluaciju primjene ove uredbe.

8. Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjavanje ciljeva:

- Hrana stavljena na tržište Crne Gore će ispunjavati zahtjeve koji se odnose na vrste aditiva koji se mogu koristiti u hrani, uslove za njihovo korišćenje, označavanje i specifikacije.
- Smanjen broj vraćenih pošiljki i hrane u kojima je potvrđena neusaglašenost sa zahtjevima utvrđenim ovom uredbom.

Datum i mjesto:

Podgorica, 27.maj 2022.godine

